

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дотоод хэргийн их сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн
аудитын тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/158/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2024 он	Санхүү-нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Долгорсүрэн Утас: 261740 Цахим хаяг: dolgorsurenb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: П.Амарсанаа Утас: 261740 Цахим хаяг: amarsanaap@audit.gov.mn Аудитор: Ж.Мөнхтуул Утас: 261740 Цахим хаяг: munkhtuulj@audit.gov.mn
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ДОТООД ХЭРГИЙН ИХ СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ, ХУРАНДАА П.БАТБААТАР
ТАНАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлгэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.02.23 № 07/276

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дотоод хэргийн их сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дотоод хэргийн их сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Дотоод хэргийн их сургууль нь ISO 9001:2015, ISO 21001:2018 чанарын менежментийн нэгдсэн тогтолцоо стандартуудын "Магадлах II аудит", ISO 45001:2018 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн менежментийн тогтолцоо стандарт нэвтрүүлэх ажлыг амжилттай зохион байгуулж, 2023 оны 12 дугаар сард магадлах болон баталгаажуулах аудитад орж, гэрчилгээг авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад төсвийн төслийн саналыг хүргүүлэхдээ үндсэн үйл ажиллагааны орлогыг өмнөх онуудын орлогын гүйцэтгэлтэй уялдуулан нэмэгдүүлэн төлөвлөсөн боловч сүүлийн 3 жил ижил дүнгээр баталсан байна.

Тайлант онд үндсэн үйл ажиллагааны орлогын төлөвлөгөө 951,464.8 мянган төгрөгөөр давж биелсэн бөгөөд давсан орлогыг нэмэлт төсвийн дансаар зарцуулж, худалдан авалтын нэмэлт төлөвлөгөөнд тусгаагүй үндсэн хөрөнгө, бараа материалыг бэлтгэсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 59 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт 92.0 хувийн биелэлттэй буюу “Үр дүнтэй” гэж дүгнэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

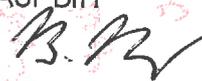
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

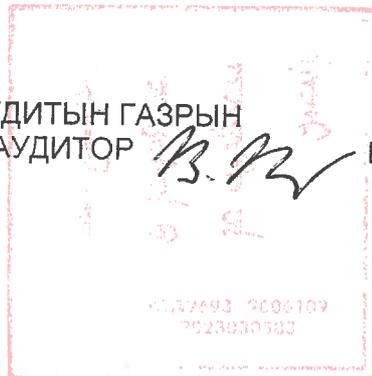
Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,030,761,592.70	4,068,397,238.65
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	20,000,000.00	516,145,483.80
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	20,000,000.00	516,145,483.80
31210	Төгрөг	20,000,000.00	516,145,483.80
31216	ДХИС ахмадын сан	20,000,000.00	95,059,013.80
312112	ДХИС эрсдэлийн сан		3,668,720.00
31217	ДХИС сургууль хөгжүүлэх сан		417,417,750.00
33	АВЛАГА	20,986,344.00	17,682,424.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	3,303,920.00	-
33500	Бусад авлага	17,682,424.00	17,682,424.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	17,682,424.00	17,682,424.00
34	УРЬДЧИЛГАА	197,870,292.10	211,242,384.59
34600	Урьдчилж гарсан зардал	197,870,292.10	211,242,384.59
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	3,791,904,956.60	3,323,326,946.26
35100	Түүхий эд материал	1,047,203,688.74	1,024,159,199.05
35110	Тусгай зориулалттай материал	986,144,424.91	981,512,838.91
35130	Эм боох материал	61,059,263.83	42,646,360.14
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	1,105,312,105.35	802,980,628.35
35400	Хангамжийн материал	1,639,389,162.51	1,496,187,118.86
35410	Бичиг хэргийн материал	169,344,185.00	158,967,437.00
35420	Аж ахуйн материал	871,906,257.84	800,644,025.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	51,657,000.00	57,368,900.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	54,124,040.00	20,013,872.00
35450	Барилгын засварын материал	211,632,381.00	176,078,358.00
35460	Хүнсний материал	205,803,233.47	190,432,085.66
35470	Бусад хангамжийн материал	74,922,065.20	92,682,441.20
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	86,141,327,973.26	84,508,256,621.73
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	86,141,327,973.26	84,508,256,621.73
39200	Биет хөрөнгө	71,205,926,916.65	69,594,639,731.60
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	69,840,493,906.50	71,108,365,885.65
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,370,261,711.13)	(8,142,585,900.98)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	2,217,376,570.00	2,177,042,582.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,289,561,044.72)	(1,457,185,990.82)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	7,442,237,001.16	7,966,239,093.36
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,875,106,364.11)	(4,828,601,082.53)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	3,254,114,151.71	3,446,814,464.87
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,071,446,439.48)	(2,348,262,294.80)
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	371,609,130.00	371,609,130.00
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл	(24,761,286.00)	(25,436,286.00)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,301,980,291.35	-
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(353,692,449.48)	-
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	0	319,048,430.00
39217	Ном	762,945,160.85	1,007,591,700.85
39300	Биет бус хөрөнгө	14,935,401,056.61	14,913,616,890.13
39301	Программ хангамж	163,968,605.50	165,812,045.50
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(48,825,688.89)	(72,453,295.37)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	14,820,258,140.00	14,820,258,140.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	90,172,089,565.96	88,576,653,860.38
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	3,303,920.00	3,668,720.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,303,920.00	3,668,720.00
41400	Урьдчилж орсон орлого	3,303,920.00	3,668,720.00
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	3,303,920.00	3,668,720.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	90,168,785,645.96	88,572,985,140.38
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	90,168,785,645.96	88,572,985,140.38
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	5,588,860,843.91	5,588,860,843.91
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	5,588,860,843.91	5,588,860,843.91
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	63,107,966,861.01	61,525,915,598.73
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	64,577,939,142.25	63,121,716,104.31

Дотоод хэргийн их сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

51220	Тайлант үеийн үр дүн	(1,469,972,281.24)	(1,595,800,505.58)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	21,471,957,941.04	21,458,208,697.74
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	90,172,089,565.96	88,576,653,860.38

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

		/Төгрөгөөр/	
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	18,395,197,100.35	22,188,802,679.26
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,729,850,165.35	2,260,535,234.80
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,392,055,664.80	1,786,259,205.80
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,079,368,507.93	1,247,053,695.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,014,532,581.00	951,297,960.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	64,835,926.93	65,435,235.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	0	230,320,500.00
120009	Бусад орлого	20,000,000.00	504,376,763.80
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	248,303,057.57	17,498,950.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	44,384,099.30	17,329,797.00
122	Тусламжийн орлого	337,794,500.55	474,276,029.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	337,794,500.55	474,276,029.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	16,665,346,935.00	19,928,267,444.46
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	15,191,177,400.00	18,909,982,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	15,191,177,400.00	18,909,982,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,474,169,535.00	1,018,285,144.46
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	249,410,190.00	66,820,344.46
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	622,988,300.00	0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	601,771,045.00	951,464,800.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	19,856,259,381.59	23,555,146,084.84
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	19,856,259,381.59	23,555,146,084.84
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	18,066,301,847.16	21,865,626,821.84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	9,784,339,507.74	13,486,063,200.00
210101	Үндсэн цалин	5,099,592,051.00	6,821,810,586.48
210102	Нэмэгдэл	4,248,694,840.99	5,637,983,600.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	229,935,200.00	579,935,200.00
210104	Урамшуулал	206,117,415.75	446,333,813.52
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	917,606,944.02	1,274,782,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	782,892,778.96	721,983,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	27,576,876.65	85,890,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,986,091.10	65,202,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	464,260.79	17,550,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	104,686,936.52	384,156,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	683,577,465.70	827,817,200.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	312,386,443.00	393,375,974.44
210302	Түлш, халаалт	246,840,345.70	324,940,807.34
210303	Цэвэр, бохир ус	124,350,677.00	109,500,418.22
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	418,612,957.84	438,459,843.04
210401	Бичиг хэрэг	169,130,999.13	99,257,645.60

Дотоод хэргийн их сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210402	Тээвэр, шатахуун	99,733,579.25	101,583,968.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	30,187,864.69	29,788,700.00
210404	Ном, хэвлэл	6,337,250.00	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0	10,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	52,434,341.77	50,042,691.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	60,788,923.00	147,786,838.44
2105	Нормативт зардал	2,061,031,174.87	1,850,357,445.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	51,819,201.42	40,177,503.69
210502	Хоол, хүнс	935,769,735.70	907,960,087.81
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,073,442,237.75	902,219,854.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	289,761,480.00	170,094,643.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	892,780.00	0
210604	Урсгал засвар	288,868,700.00	170,094,643.00
2107	Томилолт, зочны зардал	12,843,103.00	6,795,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,353,103.00	6,439,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	2,490,000.00	356,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	324,145,507.25	234,327,739.91
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	236,634,677.10	170,615,248.40
210803	Даатгалын үйлчилгээ	28,670,114.05	25,166,191.51
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	3,281,600.00	1,608,300.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	891,000.00	484,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	54,668,116.10	36,453,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,574,383,706.74	3,576,929,350.39
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,411,885.00	3,360,235.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	474,593,032.25	450,331,552.86
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	3,097,378,789.49	3,123,237,562.53
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,789,957,534.43	1,689,519,263.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,469,236,139.60	1,519,280,968.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0	14,857,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	685,187,002.00	1,360,245,916.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	784,049,137.60	144,177,552.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	320,721,394.83	170,238,295.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	320,721,394.83	170,218,295.00
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0	20,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	(1,461,062,281.24)	(1,366,343,405.58)
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	8,910,000.00	229,457,100.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	0	36,600.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	0	229,420,500.00
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	8,910,000.00	0
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	(1,469,972,281.24)	(1,595,800,505.58)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	17,773,716,722.93	21,453,046,123.26
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,100,569,787.93	1,524,778,678.80
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,100,569,787.93	1,524,778,678.80
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,080,569,787.93	1,017,097,995.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,015,733,861.00	951,662,760.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	64,835,926.93	65,435,235.00
120009	Бусад орлого	20,000,000.00	507,680,683.80
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	16,673,146,935.00	19,928,267,444.46
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	15,191,177,400.00	18,909,982,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	15,191,177,400.00	18,909,982,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,481,969,535.00	1,018,285,144.46
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	249,410,190.00	66,820,344.46
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	622,988,300.00	0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	609,571,045.00	951,464,800.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	17,158,886,134.13	19,907,867,567.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	17,158,886,134.13	19,907,867,567.46
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	15,349,987,057.30	18,241,424,372.46
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	9,784,339,507.74	13,486,063,200.00
210101	Үндсэн цалин	5,099,592,051.00	6,821,810,586.48
210102	Нэмэгдэл	4,248,694,840.99	5,637,983,600.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	229,935,200.00	579,935,200.00
210104	Урамшуулал	206,117,415.75	446,333,813.52
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	917,606,944.02	1,274,782,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	782,892,778.96	721,983,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	27,576,876.65	85,890,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,986,091.10	65,202,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	464,260.79	17,550,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	104,686,936.52	384,156,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	683,577,465.70	827,817,200.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	312,386,443.00	393,375,974.44
210302	Түлш, халаалт	246,840,345.70	324,940,807.34
210303	Цэвэр, бохир ус	124,350,677.00	109,500,418.22
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	288,330,264.69	211,388,150.00
210401	Бичиг хэрэг	123,915,800.00	41,887,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	105,126,800.00	64,072,100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	30,187,864.69	30,019,700.00
210404	Ном, хэвлэл	583,000.00	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0	10,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	28,516,800.00	65,408,950.00
2105	Нормативт зардал	2,362,692,417.21	1,524,045,040.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	41,801,400.00	20,486,900.00
210502	Хоол, хүнс	908,033,723.21	892,128,940.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,412,857,294.00	611,429,200.00

Дотоод хэргийн их сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	307,132,450.00	138,463,520.00
210604	Урсгал засвар	307,132,450.00	138,463,520.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,353,103.00	6,439,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	0	0
210702	Дотоод албан томилолт	10,353,103.00	6,439,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	411,970,068.94	244,991,110.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	336,083,267.00	172,137,410.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	24,937,186.94	31,919,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	3,281,600.00	1,608,300.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	891,000.00	484,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	46,777,015.00	38,841,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	583,984,836.00	527,434,752.46
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,754,036.00	11,162,810.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	579,230,800.00	516,271,942.46
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,808,899,076.83	1,666,443,195.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,484,873,762.00	1,496,204,900.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0	14,857,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	716,726,900.00	1,366,864,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	768,146,862.00	114,482,700.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	324,025,314.83	170,238,295.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	324,025,314.83	170,218,295.00
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0	20,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	614,830,588.80	1,545,178,555.80
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	596,933,228.80	1,049,033,072.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	596,933,228.80	1,049,033,072.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	596,933,228.80	1,049,033,072.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	596,933,228.80	1,049,033,072.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(596,933,228.80)	(1,049,033,072.00)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	17,897,360.00	496,145,483.80
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,102,640.00	20,000,000.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	20,000,000.00	516,145,483.80

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,588,860,843.91	21,514,390,588.44	64,535,506,494.85	91,638,757,927.20
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	42,432,647.40	42,432,647.40
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,588,860,843.91	21,514,390,588.44	64,577,939,142.25	91,681,190,574.60
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	(42,432,647.40)	-	(42,432,647.40)

Дотоод хэргийн их сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(1,469,972,281.24)	(1,469,972,281.24)
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,588,860,843.91	21,471,957,941.04	63,107,966,861.01	90,168,785,645.96
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	13,749,243.30	13,749,243.30
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,588,860,843.91	21,471,957,941.04	63,121,716,104.31	90,182,534,889.26
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	(13,749,243.30)	-	(13,749,243.30)
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(1,595,800,505.58)	(1,595,800,505.58)
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	5,588,860,843.91	21,458,208,697.74	61,525,915,598.73	88,572,985,140.38

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	19,756,632,300.00	19,756,497,200.00	135,100.00	100.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	19,756,632,300.00	19,756,497,200.00	135,100.00	100.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	18,272,327,400.00	18,272,192,300.00	135,100.00	100.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	13,475,263,200.00	13,475,263,200.00	-	100.0
210101	Үндсэн цалин	6,893,386,700.00	6,821,810,586.48	71,576,113.52	98.9
210102	Нэмэгдэл	5,627,183,600.00	5,627,183,600.00	-	100.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	579,935,200.00	579,935,200.00	-	100.0
210104	Урамшуулал	374,757,700.00	446,333,813.52	(71,576,113.52)	119.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,274,782,400.00	1,274,782,400.00	-	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	721,983,500.00	721,983,500.00	-	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	85,890,100.00	85,890,100.00	-	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	65,202,200.00	65,202,200.00	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	17,550,400.00	17,550,400.00	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	384,156,200.00	384,156,200.00	-	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	827,817,200.00	827,817,200.00	-	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	386,707,100.00	393,375,974.44	(6,668,874.44)	101.7
210302	Түлш, халаалт	337,872,500.00	324,940,807.34	12,931,692.66	96.2
210303	Цэвэр, бохир ус	103,237,600.00	109,500,418.22	(6,262,818.22)	106.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	194,330,900.00	194,330,900.00	-	100.0
210401	Бичиг хэрэг	42,942,400.00	42,942,400.00	-	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	64,072,100.00	64,072,100.00	-	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	30,019,700.00	30,019,700.00	-	100.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,000,000.00	10,000,000.00	-	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	47,296,700.00	47,296,700.00	-	100.0
2105	Нормативт зардал	1,429,039,700.00	1,429,039,700.00	-	100.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	20,486,900.00	20,486,900.00	-	100.0
210502	Хоол, хүнс	847,123,600.00	847,123,600.00	-	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	561,429,200.00	561,429,200.00	-	100.0

Дотоод хэргийн их сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	345,158,500.00	345,158,500.00	-	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	151,109,800.00	151,109,800.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	194,048,700.00	194,048,700.00	-	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	6,574,100.00	6,439,000.00	135,100.00	97.9
210702	Дотоод албан томилолт	6,574,100.00	6,439,000.00	135,100.00	97.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	238,508,500.00	238,508,500.00	-	100.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	164,145,100.00	164,145,100.00	-	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	21,919,500.00	21,919,500.00	-	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,608,300.00	1,608,300.00	-	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	484,700.00	484,700.00	-	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	50,350,900.00	50,350,900.00	-	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	480,852,900.00	480,852,900.00	-	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,362,800.00	12,362,800.00	-	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	468,490,100.00	468,490,100.00	-	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,484,304,900.00	1,484,304,900.00	-	100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,484,304,900.00	1,484,304,900.00	-	100.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	14,857,500.00	14,857,500.00	-	100.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	1,366,864,700.00	1,366,864,700.00	-	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	102,582,700.00	102,582,700.00	-	100.0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	19,756,632,300.00	19,756,497,200.00	135,100.00	100.0
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	18,909,982,300.00	18,739,764,005.00	170,218,295.00	99.1
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	18,909,982,300.00	18,739,764,005.00	170,218,295.00	99.1
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	846,650,000.00	1,016,733,195.00	(170,083,195.00)	120.1
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	840,750,000.00	951,297,960.00	(110,547,960.00)	113.1
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,900,000.00	65,435,235.00	(59,535,235.00)	1,109.0
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	1,081	1,033	48	95.6
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	540	516	24	95.6
620001	Удирдах ажилтан	5	5	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	465	441	24	94.8
620003	Үйлчлэх ажилтан	70	70	-	100.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	540	516	24	95.6
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)	471	447	24	94.9
650005	ШУ-ны салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮШУ)	6	6	-	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	63	63	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		1,018,285,144.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		1,018,285,144.46
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		1,018,265,144.46
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		10,800,000.00
210102	Нэмэгдэл		10,800,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		18,882,250.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		18,882,250.00
2105	Нормативт зардал		95,005,340.00
210502	Хоол, хүнс		45,005,340.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		50,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		761,533,400.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		333,980,000.00
210602	Тавилга		159,650,000.00
210604	Урсгал засвар		267,903,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		63,192,810.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		53,192,810.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ		10,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		68,851,344.46
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		68,851,344.46
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		20,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		20,000.00
213305	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		20,000.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		1,018,285,144.46
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		1,018,285,144.46
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		66,820,344.46
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		951,464,800.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 96.7 сая төгрөгийн зөрчил¹ илэрсэнд зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх талаар албан шаардлага хүргүүлсэн.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Дотоод хэргийн их сургуулийн үндсэн үйл ажиллагааны орлого 2021 онд 260,070.4 мянган төгрөгөөр, 2022 онд 609,571.0 мянган төгрөгөөр, 2023 онд 951,464.8 мянган төгрөгөөр тус тус давж биелсэн бөгөөд тайлант онд төлөвлөгөөнөөс давсан орлогыг хөрөнгө оруулалтын шинжтэй барилга, байшин барих он дамжин гүйцэтгэх ажлын 234,622.5 мянган төгрөгийн бараа, материалыг бэлтгэж, дуусаагүй барилга дансанд хуримтлуулан бүртгэсэн байна.	1	-			1	-						
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогын төлөвлөгөөнөөс давсан орлогоос худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгаагүй нийт 53,461.4 мянган төгрөгийн тавилга, тоног төхөөрөмжийг худалдан авсан байна.	1	53,461.4			1	53,461.4						
Тайлант онд гадаад томилолтын зардлын төсөв батлагдаагүй байхад Дотоод хэргийн их сургуулийн даргын тушаалаар Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсад ажиллах албан томилолтын 2,870.0 мянган төгрөгийн, Бүгд найрамдах Солонгос Улсад ажиллах албан томилолтын 2,430.8 мянган төгрөгийн, Оросын Холбооны Улсад сургуульд явах 1,308.5 төгрөгийн, нийт 6,609.3 мянган төгрөгийн тийзийн үнийг тээвэр, шатахууны зардлаас зарцуулсан.	1	6,609.3			1	6,609.3						

Дотоод хэргийн их сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Тайлант онд засварын материал худалдаж авахдаа тендер шалгаруулахаас зайлсхийж, ижил төстэй барааны төсөвт өртгийг хувааж, Жүнсрээконстракшн ХХК-аас 16,645.0 мянган төгрөг, Юнивэй ХХК-аас 19,980.0 мянган төгрөг, нийт 36,625.0 мянган төгрөгийн шууд гэрээг байгуулж, худалдан авсан байна.	1	36,625.0			1	36,625.0					
Дүн	4	96,695,7			4	96,695,7					

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар 186.4 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэнд зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх талаар албан шаардлага хүргүүлсэн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил						
Тайлант онд шилэн дансны мэдээллийн системд 5 саяас дээш үнийн дүн бүхий нийт 186,412.5 мянган төгрөгийн 11 гүйлгээний мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулаагүй, 2024 оны төсвийн саналыг хугацаа хоцроож байршуулсан.	1	186,412.5	1	186,412.5		
Дүн	1	186,412.5	1	186,412.5		